

St Mattheus-kerk

Meensel

Aanvullingswerk van
GESCHIEDENIS.

MEENSEL -

KIEZEGEM.

het dorp dat bestemd is om
eenzaam te leven. °°°°°

het Martelaarsdorp. °°°°°
„het tweede ORADOUR“

1956 - 1957.

Druimberg Octaaks
X

Inleiding.

De afgelegen ligging van Meensel heeft tot rede dat er verschillende bijgelovige, wonderlijke en nieuwe verhalen de ronde doen. Vele fantastische geschiedenisjes worden nog steeds verteld. De namen als 'Meckerspoel', 'Watermanstrate' enz... herinneren aan het geloof aan de grillige geesten van bosdoeners, een geloof dat nog ingeworteld is bij ons volk.

I Plaatsnamen en hun geschiedenis. (Kerken)

De naam "Frankenberg" (Montagne des Francs) verbindt zich waarschijnlijk aan de instelling in oude gewesten van de schatting der baliërs.

"Hisenchim" is vermeld door Gilles d'Orval als vormend één van de uithoeken van het Kanton dat in de XIIe en XIIIe eeuw tot het graafschap van Brunengrund of de Brugeron behoorde. Deze streken waren gehoorzaam aan het bestuur van de graven van Leuven, sedert de hertog van Brabant dit dorp, alsook Meensel heeft samengesteld in de Burgemeesterschap van Halen.

Hierzelem was onderhorig aan het schepenschap van Gempe (of St Joris Winge), terwijl Meensel toebehoorde aan deze van Mapellen. Meensel hing eveneens af van het domein van de Abdij van St Cornelis Munster of Inde bij Aken, behorende aan Klundieck. Hierzelem, waar

men de grondslag van legde in een angekende eeuw,
was een kleine commanderie van de orde van
Malta, waar men het voornaamste heerschap de-
coreerde in 1675 met de titel van Baronie. Het
bleef echter een middelmatig dorp. Tijdens de
godsdienvstwisten werd door het Spaanse gouver-
nement de Heerlijkheid Kieregem verbewerd ver-
klaard en een mooie Herberg, gelegen tegen Kleen-
sel, en die toebehoorde aan de erfgenamen van
Heuse Suetmans, maar die aubewoond was, ge-
plunderd. Rand de maand Juli 1582 werd
Kieregem geplunderd door de Spaanse troepen
en het dorp werd verlaten door zijn bewoners.
Ho ook gebeurde in Meensel dat feit, en beiden
rezen eer traag uit hun puinen op. De twee
kerken waren in 1599 nog in zeer slechte
staat, vooral het schip van de kerk van Kleen-
sel. De kerk van Kieregem, pas in 1604 her-
steld en de meubels vervangen in 1607. In Meen-
sel herwijdde de Peken pas in 1605 de alta-
ren, waarvan men de reliquies gestolen had.
In 1611 was de parochie zo arm dat men, bij ge-
brek aan klokken, verplicht was het volk tot
de diensten te roepen bij middel van een bazuin.
In het jaar 1819 stelde men voor slechts één en
hele gemeente te maken van Meensel, Atten-
rode en Kieregem, wat uitgevoerd werd (gedeel-
telijk) door de bepaling van Roning Guillaume
sedert 1 December 1824, die de vereeniging opleg-
de van de eerste en de laatste van deze plaatsen.

"Meensel": Van de twee woonplaatsen die thans de gemeente samenstellen en in de officiële taal genoemd "Meensel-Kiezegem", is de eerste plaats de voornaamste, niet in zijn geheel, maar als agglomeratie. De naam Meensel heeft geen grote variaties gehad in de loop der tijden. Enkele namen zijn: Menrele (1152) Meencle (1340) Meensle (1347) Menchelle (1374) Mensle (1464) Meensle (1526) Meensel (1559, 1606, 1612, 1615, 1665, 1686, 1695, 1717, 1784) Meensel (1588). Soms werd het ook "Meenseldorp", geschreven of "Meensel in 't Hageland".

Etymologisch kunnen we de naam Meensel nagaan als volgt: Het voorvoegsel "meen", (men) vindt men ook terug in de naamgeving van "Haunenberg", een streek van het dorp. Dit doet denken aan de Meene, een afsluiting van de Grote Gete. Het dorp Meensel strekt zich uit over een lange steenweg, op de weg Binkom-Diest tot aan de grens van Molenbeek. Er bevindt zich slechts één aan te merken woning, deze van olyneker Kennes, geweten burgemeester: 't Is een woning die schijnt gebruikt te zijn als plaatsvervangend voor een oude hoeve: "Hof van Meensel" (1440) en die heeft toebehoord, een weinig meer dan een eeuw geleden, aan de Heren van Donck, deren van Ramst en van Tienen. De oostelijke uitlokk van het dorp, die lange tijd "en friche" gebleven is, noemt men nu nog de "Driesschen".

Silverenberg (la Montagne d'argent; Silverberghe: 14^e eeuw. 't Hof te Silverberge: 1530. 't Hoff ten Sil-

verenberch: 1552. 't hof ten Silverenberg (1408) is een weinig aanriekijke hoeve, die men ziet bij de steenweg van Kiergem naar Diest; zij werd daarbij "Pers pachthof" genoemd, omdat zij toebehoorde aan de Dominicanen van Herland uit Leuven. Ze vormt een onmerkbaar gehucht in deze kant; vervolgens een uitbreiding van meer en meer aanriekijke ontginningen.

Kiergem: eertijds Hysenkem en Kiergem genoemd. "Kiergem in 't Hageland," soms genoemd, omdat het ligt in 't hartje van 't Hageland. Omringd door enige hoogten, begaanstigd langs alle kanten door bossen, afgescheiden door een beekje van Lint Goris-Winge. "Dit dorp schijnt bestemd te zijn om eenraam te leven." Men kan niet zeggen dat het een straat bevat, vermits de verbindingsweg van Winge naar Rappelen daar doorkomt en op welke men de kerk van Kiergem opmerkt en het oude heerlijk hof. In 1530, "t Hof van Kieseken," genaamd en later in 1675, "t huis Kiesken," thans omvormd tot een boerenerf. Men zag er ook een windmolen die in 1914 werd afgeschoten; ook is er de pastorie die men ook noemt, "het Personnadehof (1440)" waar een commanderie was die toebehoorde aan de orde van Malta.

Het gemeentehuis dat op 't kruispunt staat van de weg Kleensel-Kiergem en de weg Weckersfoel en Lindesfoor.

Weckersfoel werd beschouwd als een gehucht, dat in de XVe eeuw Weckersfoele genoemd werd.

1440: Werkerspoel. 1470: cWeckerspoele in de Cluffelhoeve bij Kieseken. De naam herinnert aan het geloof aan waterkabouters, de cWeckers, zeer geducht door onze voorouders. In de XIIIe eeuw heette één van de inwoners van het dorp Iean cleptunus; dit was de naam van de oude watergod, dat men van uit het Latijn in het Nederlands vertaalde: cWecker. "Mijssenrode", is een andere oude hoeve die in de XIVe eeuw zou gebouwd zijn. 1422: Ysenrode. 1440: 't goed van Ysenrode. 1622: hoeve van Mijssenrode. 1787: Mijsselrode. Dit oude pachthof van de abdij van Overbode is gebouwd aan de grens van Attenrode (uiterste huidkant van de gemeente) Zoals de naam het ons regt, was hij gevestigd in de ontginningen die verlaten zijn en hun naam aan Attenrode danken en die aan Meensel gekomen zijn langs een inwoner Elijs of Denis genaamd. Een van zijn opvolgers Jan Baptist Poelman die pastoor was te Attenrode klagt er over dat de inkomsten van de pastorie van Meensel te weinig belangrijk waren, met als gevolg dat de tienden er werden ingegrepen (14 Sept 1759). In 1784 vragen de inwoners om een eigen pastoor te hebben, doch hun wens werd pas veel later in vervulling gebracht. De pastorie werd pas ongeveer 40 jaar later opgericht. Er heeft te Meensel een Kapellanie van O.L.V. bestaan, waarvan de inkomsten middelnatig waren (enkel 6 florijnen per jaar in 1613). Ook een Kapellanie van de H. Catharina (inkomsten in 1613: 15 florijnen) met drie missen om de veertien dagen en

een jaarlijkske posterswedde. De inkomsten van de fabriek kwamen tot 116 florijnen 5 centen en 19 graanhalsers in 1618; 303 florijnen en 15 centen in 1650 en 1651 en haare inkomsten werden in 1872 slechts verhoogd tot 1,054 fr. De riksarchieven beritten enkele kerkrekeningen voor de jaren 1770-1785. De parochiekerk bestaat slechts uit een schip, met vooraan een vierkante toren met van boven gewelfde openingen en daarboven een scherp klokkenhuis, en loopt uit op een driehandige altaarnis. Het koor heeft daarbij één hoogwijde groot en het schip drie. Bijna gans het gebouw werd hermaakt in bakstenen; maar de vensters in het schip zijn ogiefvormig en een daarvan is bijna ongeschonden. Kerken die er de inkomsten hadden van de pastoij, inden ook de tienden van belastingen tot in 1749. Die rechten gingen over door verkoop aan het klooster van Gleylissem. De wanordelijkheden van de XVIe eeuw hadden het dorp verwoest en de pastoij verbrand. Van dan af vernoemde men geen eigen pastoor meer te Keensel. De parochie werd bediend tot aan de Franse revolutie door een van de naburige pastoors. Vanaf 1599 wisten de inwoners niet aan wie eigenlijk het patraat van hun tempel behoorde. Er werd mis gelezen; in 1605 door de pastoor van Attenrode, in 1608 door die van Kapelien, in 1619 door die van Molensbeek, die tegenover de Dartsbisschop de verbintenis aanging van de goddelijke dienst te verze-

heren op de zondagen en de feestdagen om bewerken in een of andere parochie. Hij ontving daaroor 120 florijnen per jaar. Later (vanaf 1661, in 1728 en in 1784) werden de pastoors van Kiergem met die hending belast. Een van hen Paul Vander Eycken die aan de raad van Brabant had gevraagd dat hem daarvoor 200 florijnen zouden worden betaald of dat men hem de inkomsten van de pastorie van Meensel zou overlaten, te weten een derde van de tienden, een klein bos van drie dagmalen en een halve dagmaal grond. Hij won het pleit t.t.z. de 200 florijnen werden hem toegekend op voorwaarde dat de andere inkomsten in levestie erin begrepen zijn (23-9-1728)

De ongeschoeide Karmelieten van cleythen schachten zich Zilverberg aan, dat ze daarna overlieten aan de Herse Dominicanen te Leuven (Ters Hof). Het Hof werd verhuurd voor 550 fr toen de Franse republiek het verkocht met 15 bunders en 2 dagmalen aan Pieter Frans van Rattenborgh van It Joris Winge voor 7.000 fr op datum van 28^e van de weide maand in het jaer III. In 1882 behoorde de hoeve aan de familie van Autgaerden. (zie verder blz 237 gehele geschiedenis van Zilverberg)

ii Eredienst en gemeente.

De kerken van Sint Mattheus te Meensel en van Sint Pieter te Kiergem zijn achtereen volgens overgegaan in derzelfde omschrijving als

9

ie van Utterwode. Het was maar in 1825 dat ze werden gescheiden tussen de erkende kapellen, als gevolg van een plaatelijke vertrouwelijke beraadslaging van 25 januari 1822. Op 11 juli 1842 werden ze huipkerk en op 23 januari 1845 richtte de provincie ooga - - nuw kerkfabrieken op. De kerk van Kleensel bekleedde de rang van half-kerk. Het was de grote abdij van Ende op Corneliusklooster bij Aken die zoals te Kunstich en te Roosbeek de tiende inden.

III. Dorpsgeschiedenis.

Statistieken. (Hist.) - Kleensel.

1374 : 46 gerinnen

1435 : 35 " " "

1464 : 47 " " "

1472 : 43 " " "

1492 : 24 " " "

1526 : 31 huizen - 3 onbewoond.

1686 : 21 huizen - 1 brouwerij en 1 herberg.
- Kiergem.

1374 : 23 gerinnen

1435 : 26 " " "

1464 : 21 " " "

1472 : 16 " " "

1492 : 9 " " "

1526 : 17 huizen + 1 à 2 haarden

1686 : 21 huizen - 1 pastorie en 2 habergen.
- Kleensel - Kiergem.

1856 : 115 huizen.

M : 69

K : 47

1866 : 124 huizen

Gebuichten en wijzen. (zie boven: plaatnamen)

Heensel : Silverenberg

Kieregem : Deckerspoel - Elsterode.

Het hof ter Nauwer of ten Wouwer, dat vroeger eenig oot was v^or de afdij van Lede, en eerst behoorde aan Daniel van St Truiden, in 1652 overging naar Coeckaerts en dan vijgevoegd met 10 bunder goed aan de Baronie van Larbeek, over loo opgericht, ten gunste van Jan Baptist Daneels op 17 februari 1672 kwam. Den Donrad, vroeger Ogenrad (1539), Kwade poortstraat, Haesveld, fonteinpad genoemd; daar had vroeger het hof ten Barne gelegen. De woning bij de fontein (ne manoir), een hoeve gelegen op de Deckerspoel, waarvoor Jan Wijs aan den Heer van Kieregem in 1500 en jaarcijns betaalde van 6,5 kapoenen en 14,5 penning, is voor't ogenblik verinkeld. De Bouchoutstraat (Bouchout strate in 1440 - Baiken strate in 1632) komt van Bouchout; dat was een bos die ten dele behoorde aan de zuiders van Malta en ten dele aan de heer van Kieregem. Beekveld, Kinderveld, Kinderblak en Aennoy zijn nogenaamde oude plaatnen uit de XIIIe Eeuw. In 1640 was er ook een bos van Diest, meer dan 5 bun-

ders groot, met huis, hof, enz... voor het welk gemaerde duijven aan de heer van Hiezegeem in 1640 een cijns betaalde van 3 Kajoesen 2 ten ten, 44,5 penningen, 3 ponden, 3 sterlings enz. Wijngaertveld, Heyersveld op den Crayenpoel waren plassen van rond 1530, de Poelman te Meense van 1612, ook de Maybent, de looverenbent, de Congnenbos, 't Kerselare: dit waren aankondigheden van de hoeve van Beyssebroden († 1650). 't Savelblock Waemerschot was een bos dat behoorde aan 't college van Aars in 1700. Den Eyckenbosels, Doornecroonebaen, Smidsbempdt: bos van 1 bunder in Hiezegeem in 1749. Op den Drielenberg stond den offelenboomgaard en het Merenbosken (1884). Het Kartuizerbos in de Watermanstraat stamt van 1807. Beneficie Weide, een bos van 2 dagmaten, wanneer men er ovaer "Onze Vrouwen Auterdries".

Handel en Nijverheid: Er bestaat in Hiezegeem een Windmolen (afgesloten in 16-18), het fabriek van J. De Bruyn, eigendom van burgemeester Henes. Hij was gelegen op een tamelijk hoog punt, en zeer ver was hij niet daar. Er bestond eveneens in Hiezegeem een Brouwerij, uitgevaat door M. V. G. Vollen, die eigening van het suide heerde domein. In de XVIIe eeuw was er ook een te Meense, eigendom van Blewi van Meense.

Wegen en verbindingen: 95 wegen en paden waarvan in 1930: 4.076 m gekalibreid was en samen een lengte hadden van 47.558 m. De

grote verbindingsweg doorheen het dorp over een wegvak van 3.500m.

Administratieve en gerechtelijke indeling: De dorpen Steensel en Hieregem maakten vroeger deel uit van 't burgemeesterschap van Klaer. Sinds 1796 behoren ze beide tot het kanton Glabbeek. Voor 1505 behoorden het hoog, het midden en het laag gerecht aan de houverein die er de hepenen van Capellen als rechters aastelden. Vanaf het jaar 1505 werd de rechtspraak meerdere malen in hand gegeven, zoals ook gevonden in de naburige dorpen. (welfgeschrift: op 20 september 1630 voor 1200 ponden aan Philip van Hertoghe, raadsgelastigde van Catharina van Schore.) Steensel werd maar een heerlijkheid toen Anna van Heeftael het dorp verkocht met de kleine jacht, de vogeljacht, visvangst enz... aan de Heer Duvetrius - Ferdinand Driess, advocaat bij de grote raad te Korteleer (relief van 3 October 1851). Tervolgens waren zijn erfgenamen de beritters (relief: 20 november 1693). Daarna (gaf) Catharina de Mire, zijn weduwe, het over aan Guillaume Proost, hoge chef van Sichem, voor de gematigde som van 800 florijnen. Deze liet het dorp, alsook Overhespen, Neerhespen en Gussenhove, die hij had aangeworven van Mr. Wibert François Van Asche, over aan zijn nichten.

12.

Dymphne-Claire en Marguerite (relief van 31 juli 1730)
Dymphne-Claire, een zeer devot meisje, stond
het af aan Pieter Stapers (13 decr. 1750). Pieter
Winand, zoon van Pieter Stapers erfde ervan en
had als opvolger Willem Stapers of Hagaerts
van St Truiden: 5 juli 1771. In Kiezegem
hielde de hertogen van Brabant eveneens
rechtspraak in alle graden. Ze ontdeden
zich ervan ten voordele van de heren toe
plaatte op 12 december 1559 voor 120 ponden,
ten voordele van Mijnheer Adriaan Rom-
faert (Relief: 19 febr. 1568) en op 15 december
1643 voor de som van 2.200 ponden met in-
begrepen de ontvangst van boete van allerlei
aard, van de jacht, van visvangst en van 't recht
van aanplanting langs de wegen, ten voordele
van agent Verheyewegen, lastdrager van
een Van der Woot. De opvolgers en rechthebbers
van deze raatste bleven in 't bezit ervan tot op
het einde van het oud regiem. Kiezegem ve-
hoorde vroeger aan het schepencollege van
Lyemp of St. Janis Winge. De twee gemeente-
gingen in vervoep te Leuven. De rjksarchieven
hebben de wetvoerheden van de schepen
van Meensel opgenomen van 1760 tot 1769 en
hun rol (Antwerp) voor 1783. Op het gemeente-
huis bevonden zich de doop-, huwelijk en over-
lijdensregisters van Meensel vanaf 1629 en
van Kiezegem voor de jaren 1859-1822. De ge-
meenteraad was samengesteld uit 9 leden,

72

waarvan 4 voor Meensel en 3 voor Kiezegem. Elk der beide dorpen had zijn boogschuttersgilde, die haar reglement kreeg van de boogschuttersgilde van Leuven. Die van Meensel op 31 Mei 1717, die van Kiezegem op 18 Januari 1772. Doch tans bestonden ze reeds lang voor die datum. In feite bestand er te Meensel een schuttershuis op 28 September 1616, waarvan de stenen die buiten gebruik waren gebleven, behalve ene, die zich op het kerkhof bevond, door de gilden werden verkocht aan Jan Wijs voor 30 centen. Op 2 mei 1660 ontving de St Sebastiaansgilde van Kiezegem van Adriaan van Nerum een huis dat opgelegen was op de Kiezegemse berg. Het budget van de gemeente voor 1859 brengt ons volgende cijfers:

Inkomsten van alle soort: F	2.054,32
Personlijke tak s	F 1.000,32
Gemeentefonds	F 714,40
Verplichte uitgaven	F 1.883,84
Openbaar Onderwijs	F 1.751,84
Wegen en waterwegen	F 8.637,48

Heerschappen en kartelen: "Meensel"

Beoorde bij de domeinen van de abdij van Sint-Cornelis-Münster of Ende, nabij Aix-la-Chapelle; zij had ook het patroonsschap over de kerk. In 1703 bracht het 40 florijnen op, en een groot aantal leengoederen, nl. 't Hof te Meensel, de woning van Wijnvreden, alsook leeneden van het kapittel van Floren. Een familie met name:

"de Meensele" was in de XIVe eeuw te Leuven gevestigd, waar één van zijn leden een zekere Hendrik, burgemeester is geweest van 1393 - 1397. In zijn testament opgemaakt bij de notaris Jan Meldeman op 21 April 1401 koos als begravingplaats de Augustijnenkerk van die stad, en stelde een wame "leg in, ten gunste van verschillende andere godsdienstige en liefdadige uitbakingen. Een ander persoon met dezelfde naam had te Meensele een eijns-boek en heerboek, dat vervolgens in bezit kwam van Jan de Witte, van Catharina, dochter van Jan van Altena, en vervolgens van Catharina, dochter van Jan Rijps. Daarna bezat Hendrik de Schepere dat eijnsboek, vervolgens behoorde het aan Paul, zoon van Hendrik de Schepere, die handelde in naam van Willem, zoon van René Lansheren. Helewijge Berthijn, weduwe van Willem (15 april 1616), die op 9 september 1632 een testament opmaakte van notaris Hendrik Lievens van Leuven. Meester Paul Kumps, griffier van de universiteit van Leuven; door aanverwring van Testamentuitvoerders van Helewijge, Meester Jan, zoon van Meester Paul en Meester Lodewijk, broer van voorgaande, verkocht hij in 1659 het eijnsboek, toen van Helena de Ween van der Amerden, weduwe van advocaat Louis Kumps, aan Mijnheer Ambroise de Kinschot, die op 11 Mei 1685 een testament opmaakte voor notaris Cesar Théo. Hij erfgenaamen met name de Grutana waren: Maria-anna, echtgenote van Diego

le Gret, en daarna van Robert Heymans, dan nog Catharina, Susanna en Anna, samen met Anna-Maria de Cellier, weduwe van Robert Heymans, secretaris van het heerschap van Pitsenborg, echtgenoot in eerste huwelijk van Maria-Anna de Quintana, en Heer Ferdinand de Cellier, heer van Baillencourt: hij lieten 500 florijnen, het cijnsboek, toen genaamd: "boek van Kuischot", over aan Heer Hendrik de Casier, edelman van de Koninklijke Artillerie (28 oktober 1686); die verkocht het weer voor 400 florijnen aan Me Nikolaas Frans Vos (22 oktober 1715) van wie eindelijk het Fauscollege te huren het in pand nam: Het huis van Meensel ('t Hof te Meensele) met de rekening van het kerkhof des Kerckhoven block) en andere onafhankelijkheden vormden een andere leenverhouding die sinds 1470 in bezit was van Walter Loeters. Het was hoogst-waarschijnlijk een afbraakeling van 't voorgaande leengoed, en te oordelen naar de naam die 't bleef behouden, een stuk van het oud-patrimonium (van de bezitters) van Meensel.

Nijssenrode is de benaming van een zeer belangrijke hoeve, gebouwd te midden van de bossen en weiden op de grens van Meensel, Attenrode en Binkom. Gilles de Hummighe betaalde voor dat goed in 1422 een cijns van 2 echt-zilveren centen en 4 kapoenen aan de abdij van Tonge. Meester Jan van Boeslinter, geestelijk rechter (officiale) van de bischop van Luik, kocht het aan en daar-

na kwam het in't berit van Meester Archoul van Halle. Tervolgens verkochten de kinderen van Jaak van Ranst en Lucie van Houthem, nl. meester Geldolfe, Jacques, Maria, echtgenote van Frans Immens, Adrienne, Lucie, Jeanne en Anna, de hoeve van Mijssenrode met 19 bunders grond, 7 bunders weide en 4 bunders bos voor 4.000 florijnen aan Jan Goethoff, zaakgelastigde van de abdij van Averbode voor 't volk en schepenen van Humtich (24 mei 1622) Aangerlagen en verbeurd verklaard door de Franse republiek, als notaricel goed, behoort de hoeve thans aan de weduwe en de kinderen Claes.

Een ander cijns-hof (leenhof) met 6 bunders bos, omstoten door grachten, en gelegen langs de weg van Meensel naar Attenrode, vormde een leengoed dat lange tijd aan de heren van Beeklinter heeft toebehoord. Het is hetgeen men om die reden noemt: "Livre censol de Hers". Hendrik-Oger, graaf de Rivieren, nam er de 6 bunders bos van af die hij verkocht voor 2.700 maavantse florijnen aan Hendrik van de Roye, oud-burgher-meester van Tienen (14 december 1657).

Een ander cijns - een heengoed, droeg lang de naam van "Cour de Spinosa of d'Espiniosa" omdat het overging van de kinderen van August van Gheele (13 september 1552) aan Melchior d'Espiniosa en zijn echtgenote Isabella De Mol (9 januari 1604). Deze laatsten lieten het over aan hun dochters: Marie-Cabero d'Espinossa, weduwe van Albert Van Goer, en Anna-Maria Cabero d'Espinossa, weduwe van Vaca (31 december 1642). Van deze laat-

ten ging het over (viel het te beurt) aan de heren van Melin (habij Geldenaken) -waarvan de laatste: Mr de Limpens en de verbrokkeling van 18 juni 1892 van maakte.

Hateren -we nog te Meensel in de XVe eeuw een cijns-hof ter waarde van 25 leuvense penningen, 1 kapoen en anderhalf kwart, 8 pouls eur.. Het was een leengoed van de heerlijkheid van de Amoers te Bunsbeek, Jan d'Altema, en na hem, Mortier haps waren er voor Jan Galsoys, die in 1530 leefde, de eigenaar van.

"Kiezegem": De oorkonden van de eerste hertogen van Brabant vermelden Anselmus van Kisenchem in 1158 en 1163, Macharius van Kisenchem in 1159, René de Clerc van Kiesenkim, die wordt gerekend tussen de edelen van eerste rang (edelmannen) in 1171. In de XVe eeuw behoorde de bijzonderste "heerlijkheid" van het dorp, met boven vermelde naam aan een vazal van de hertogen. Zijn naam was Rampars of Rampaert, zijn naam werd de familiernaam van zijn afstammelingen. Zijn opvolgers waren: Hendrik Rampaert, zijn zoon, Jan, broer van voorgaande, die had gevochten onder de banier van de Heer van Neerlinter, te Bashoeiler, waar hij in 1374 verloren leed, die men schat op 56 schapen. Hendrik en Jan hadden een 3^e broer met name Reinard of Renaud, aan wie een rente werd toegevoerd van 70 pond per jaar of de inkosten van het leengoed. Verder had men: Iwain, zoon van Jan, Iwani, zoon van Iwain (1416), Mathiecc, zijn broer (1417), Iwan, zoon van Mathieu (1444) en Iwain,

zoon van voorgaande en van Elisabeth Wilters (31 oktober 1459)
 hij liet een weduwe na met name Maria van der
 Luiden (11 december 1489). Catharina, hun dochter (1497),
 echtgenote van M^r "Adrien van der Woest", afstamme-
 ling van een oude familie uit Brussel, waarvan hij
 de wapens berat (in goud) met gekartelde rand. Deze
 Adrien was de vierde zoon van Walter van der Abot,
 heer van Risoel. Hij stierf te Diest in 1524. M^r A-
 drien van der Abot, zoon van juist genoemde, eerste
 hoog-gerechtshander, had als echtgenote Catharina van
 der Eycken, dochter van Jan de Rivieren te Jette, die
 hem verscheidene kinderen schonk. Later hertrouw-
 de hij met zijn dienstmeyd, Philippine Van der
 Tareke. Cornelis, zijn oudste zoon (1569) herstelde
 het domein van Kieseghem voor zich en zijn erfgena-
 men. Hij huwde met Antoinette De Mol, dochter van
 een groot valkenier, met name Martin De Mol.
 Zijn broer Jacques was vader van: Jacques, die omkwam
 in Hongarije, van Henard, en meerdere dochters.
 Maar het nakomelingsschap werd verder gezet door
 een zoon met name Adrien II, gesprooten uit een
 tweede huwelijk van Adrien I. Deze edelman bleef
 trouw aan zijn staten. Dan deed het Spaans bewind
 zijn heerlijkheid, alsook zijn hoeve van Kieseghem en
 zijn grondjurisdictie (grondbezittingen te Kerkom)
 in bewaarderhand stellen (m.a.w: onder toezicht
 stellen). Bij de overgave van Dier t in 1584 verzoende
 hij zich met onze bewindvoerders (machthebbers: de
 Spanjaarden). Bij zijn dood ging het kasteel van
 Kieseghem over aan zijn halfzuster van moeders'

nijde, Catharina, echtgenote van Jan Thiepot of Thiparte (1599) om vervolgens terug in't berit te komen van "Jaak Van der Woot", zoon van Adrien III; deze werd ridder geslagen op 12 April 1610, en was een van de edelen die opdracht kregen om de eed van trouw af te leggen in 1616 aan Filips IV, koning van Spanje, toen hij door de Staten van Brabant werd erkend als erfgenaam van de aartshertogen Albrecht en Isabella. Jaak Van der Woot fungeerde bijna voortdurend in de Brusselse magistratuur vanaf 1588 tot 1634, 4 maal als burgemeester, 23 maal als schepene en 3 maal als schatbewaarder. Hij stierf op 11 juni 1637.

"Léonard Van der Woott", zijn zoon, geboren uit Katharina Taye, kende een niet minder glansrijke loopbaan. Vanaf 1634 tot 1674 was hij 5 maal burgemeester, 21 maal schepene en 5 maal opperhoofd van het Brussels kanaal. Op 1 oktober 1659 werd hij als baron van Rieseghem aangesteld, door een "open brief" van koning Philips IV, doch omwille van een ongekende reden, bleef de aanstelling zonder gevolg. Die aanstelling werd daarna op 4 augustus 1675 bekrachtigd door koning Karel II, die ter dier gelegenheid verklaarde dat de nieuwe en zijn vader, in hoedanigheid van burgemeester van Brussel, hadden bekomen dat men een bijdrage aan de souverein had gestuurd van 10.000.000 florijnen. (Tegenverlantenis van 24 oktober 1675) Heer Léonard Van der Woott stond een proces in tegen de Pastoor van Riezegem, Lambert Her-

mans. Het ging over de aanbieding van het wijwater: Het wijwater, zeide hij, moest aan hem eerst worden aangeboden; nochtans betwistte hij die voorrang niet aan de aartsbisschop, prelaten, priesters, diakens of subdiaconen. Hij eiste dat betwistte voorrecht ook niet op, als hij niet op de plaats zat, aan de Heer voorbehouwen. In die condities won hij het pleit (10 april 1677). Hij stierf in 1685. Van zijn eerste vrouw, Isabella Claire van Grave, dochter van Rase, heer van Lovenjou, die stierf op 28 juli 1666, ontving hij meerdere dozen o.a. Rase - Leonard, die hem opvolgde en Jan-Baptist - Louis Van der Woest, die kapitein was van een Bourgondische infanterieafdeling bij het regiment van baron de Soye, commandant van Zoutkamp, die eveneens schepen was in Brussel van 1657 tot 1658, en ook Heer van Herckom. De tweede vrouw van de baron van Kieseghem Marie - O. Mallum stierf op 26 september 1679.

Rase - Leonard Van der Woest was schepene van Brussel in 1663 en 1664 en vervolgens van 1700 tot 1706, hij was tevens infanteriekapitein onder de prins van Oranje in 1673 en 1674. Ter gelegenheid van zijn huwelijk met Maria - Theresia van Ketalle, erfgename van Noort - Assche en Valckeghem, schonk zijn vader hem, in voorerfenis, de baronnie van Kieseghem (acte van 10 mei 1675) In 1681 hertrouwde hij met Maria - Godelieve d'Affaytadi, en stierf in 1711. Hij werd begraven in het praalgraf van zijn voorvaders in het klooster der Carmelitessen te Brussel. Dit monument had hij met grote

proaal laten herstellen. Hij liet zijn heerlijkheid van Lubbeek over aan Jan-Karel, en die van Kerckom aan Michel-Trans Van der Aboot, allebei kinderen uit zijn tweede huwelijk.

Leonard-Walter Van der Woest; die eveneens Heer was van Winge en Ewentijn, stond in dienst van Spanje, eerst als kapitein van de Waalse gardes en daarna als kapitein van een infanterie-regiment, dat zijn naam droeg. Later werd hij generaal ma-joor in dienst van Oostenrijk. Hij was groot balsijsvoer van Gent vanaf 1736, Kamerheer en staadstraad-heer van Karel II en van Maria-Theresia, tevens afgevaardigde bij de staten van Brabant. Hij werd ook baron van Kicreghem, door voorrechten, ter gelegenheid van zijn huwelijk met Helena-Katharina de Jorghe, vrouw van Bouchout (Meensel), Ottignies en Schambroeck (door acte van 11 maart 1710 opgemaakt voor notaris Robegns van Brussel) toen deze dame in 1745 stierf, huwde hij Marie-Madeleine de Spanghen, dame van de orde van het Sterrenkruis. Hij stierf op 11 april 1753 in een onderdom van 84 jaar. Daar hij geen kinderen na liet stelde hij als volgnaam aan: de gesamde Frans-Mathias le Roy de Valanglart, op voorwaarde dat deze de naam en 't wapenbavier van de Van der Abots kon overnemen. Het was de tweede zoon van Claude-Trans le Roy, markies van Valan glart, en van Marie-Françoise Van der Aboot; deze laatste was de enige dochter van Karel-Ferdinand die in 1724 als kolonel stierf, in dienst van Spanje,

zij was kleindochter van Ferdinand die stierf in 1671,
hij was de derde zoon van de eerste baron (175?). Frans-
Mathias he Roy werd geboren in 1745 en woonde op
het kasteel van Quesnoy in Picardie. Bij zijn dood
gaf hij Kieteghem over aan zijn zuster, genaamd:
Marie-anne-Françoise he Roy (1765) waarvan de
goederen te beurt vielen aan Maria-Louisa-Euge-
nie du Passage, die woonde te Saint-Séger (Frank-
rijk). Het oude leengoed van de Ramparts was
niet zeer aantrekkelijk. Het bestond alleen maar
uit een eenvoudige heerlijkheid met burgemees-
ter en gezwaren rechthouders, had recht van o-
vererving en onterving, de 20ste penning of recht
van schorsing, een cijns van 4 pond goed geld en
van 40 kapoenen. Er was een huis methof, een
boomgaard en 2 vijvers, alles samen ongeveer een
bunder groot en gelegen tussen de kerk en de
bevelpost (de Persoenshof). Daar behoorde ook bij
een bos van 6 bunders, 5 bunders weide- of gras-
land (cfr. het feodaal boek van 1312 en een telling
van 14 mei 1440). Daarna hebben de Heren t' Ruy-
ne aanwevingen gedaan o.a. de hoge, midden en
lage rechtspraak met afhankelijkheden aangevocht
bij het domein, en meer dan 80 bunders grond,
bos en weide, die in 1675 bij de baronie werden
gevoegd. Toen zij op 14 maart 1699, hun hoeve, met
duivenhok, de brouwerij, dehof en de boomgaard
met een oppervlakte van 7 dagmalen aan Jan
d' Espaigne, zoon van Claude d' Espaigne van Bete-
hem, verhuurden, behielden ze voor zich maar.

een bovenkamer. In die verhuring waren begrepen: 20 bunders grond, 10 bunders weilanden en daarbij 't gebruik van 5 bunders heidekruid: "Coomans Haege", genoemd. L'Espaigne moest jaarlijks 150 florijnen betalen, en gedurende drie dagen huisvesting en onderhoud verschaffen aan de baron en zijn vrouw op een manier die overeenkwam met hun waardigheid; hen 2 vette schapen leveren en een "herendienst", bewijzen ofwel te leuen of te scherpenheuvel. De tegenwoordige hoeve uitgebaat door Mr Remy Vollen, en waarbij een brauweij behoorde heeft niets feodaals meer, het is nog enkel een klein eiland, omringd met water, dat nog doet denken aan de vroegere verblijfplaats van de Van Rompaerts en de Van der Cloots. Hun domein beslaat ongeveer 73 hectaren.

Het huis of de bevelpost van de orde van Malta te Kiezegem had geen enkel belang; haar inkamsten werden opgesloopt door het onderhoud van de parochiestempel en onderhoud van de fastoar. Bij die goederen behoorden ook "Den Heelhof", een ferme dat gelegen was in de illustratie. Het betaalde aan de Heer van Kiezegem een cijns van 7 goed bereide korenhalsters, twee kapoenen en 8,5 penningen, die cijns werd in 1530 teruggebracht tot 4 halsters. De Tentanische orde heeft ook bezittingen gehad in Kiezegem, waar de Hertog van Brabant Hendrik III op 20 januari 1156 aan de broeders van het huis van Bequaert de goederenschenk, die men noemt Uefang, die toebehoord hadden

aan madam de Hout-Hugard (Antgaerden).
 Het Hof te Silverberg (zie gedetailleerd 1). Gelegen nabij
 de weg van Kiezegem naar Tiest hangt af van de
 Heerlijkheid van Kiezegem aan de welke zij een ja-
 rijke eijns moet betalen van 5 kapoenen, 2 bo-
 centen en 6 penningen. Jan Blanckaerts was
 er de eigenaar van in 1530. Op 4 juni 1652 schenkt
 Frans Daniëls, oud-burgemeester van Leuven, door
 gift tussen levenden, die hoeve met al haar bij-
 horigheden aan zijn neef Me Filipe, oudste
 zoon van Jan Baptist Daniëls, heer van Atten-
 rode, op voorwaarde dat indien Filipe zonder
 kinderen stierf zijn goederen naar hem zouden
 teruggaan. De Karmelieten van Aethen kochten Sil-
 verberg en lieten het over aan de Terse Dominici-
 canen van Leuven (Iers Hof). De Fransen verkochten
 het aan Pieter Frans van Rattenborgh van Sint Joris
 Winge voor 7.000 fr. In 1882 karam de hoeve aan
 de familie van Antgaerden.

IV Geschiedenis in België:

Meensel, een aankommerheid van het domein, dat
 de abdij van Sint-Corneli-Munster of Van Inde, dicht
 bij Aken, te Rumstich bezat, was nooit belangrijk.
 Kiezegem, waar in onbekende tijden een kleine
 commanderie van de Malteser orde werd gesticht
 en waar de hoofdheerlijkheid in 1575 tot baronie
 werd verheven, bleef ook een middeleeuws dorp.
 Gedwongen de Godsdienstberoerten verlaarde de

Spaansche regering Kiezegem verbeurd. Omrent de maand juli 1582 werd Kiezegem door de Spaanse troepen geplunderd en door de bevolking verlaten; het dorp, alsmede Meensel, verrees maar zeer traag uit zijn puin. Te Meensel behoorde de hoge, de middellijke en de lage rechtmaacht toe aan de vorst, die er de schepenen van Kapellen tot rechters aantelde. Vanaf het jaar 1505 werd de rechtmaacht herhaaldelijk in hand gegeven. Meensel werd slechts een heerlijkheid toen Anna van Leefdaal het dorp verkocht aan S.F. Briers, advocaat bij de grote raad van Mechelen. Willem Staggers, heer van Over- en Neder-Hespen, Gussenhoven en ... was heer van Meensel in 1775. Te Kiezegem hadden de hertogen van Brabant in geijks de rechtmacht in al de graden, waarvan zij zich ten bate van de plaatselijke heren ontlaadden. Leonard-Mattheus Van der Coot was baron van Kiezegem in 1752. De plaats van beroep was Leuven.

V. De laatste jaren geschiedenis.

Na de XVIIIe eeuw leefden Meensel en Kiezegem eenzaam verder, door niets verstoord. Omwentelingen en oorlogen lieten beide dorpsjes links liggen. Wereldoorlogen '44-'48 en '40-'45 waren er ongemerkt over heen gegaan. Echter op 1 augustus 1945 vielen, door snood verraad, een bende moffen en verraders Meensel innen en voerden vele mannen en jongelieden mee. In Kiezegem

eveneens werd een razzia gehouden. Niemand werd ontvoerd: een oude man van 76 jaren en een jong meisje van 15 jaren zag men er tussen. Bij die razzia waren de burgemeester Morren en de onderwijzer Craeninckx gevangen. Op 11 augustus keerden ze weder en voerden weer de jongd van Meensel-weg. Craeninckx August werd neergeschold toen hij lopen ging, eveneens Petrus Vandermeeren en Oscar Bedaeckhoets. In Kieregem voerde men 10 mensen weg en in Meensel 42. Teven op de tien mannen waren verdwenen uit Meensel. Hechts een tiertal keerden er weer. Op het kerkhof van Meensel staan 60 kruisjes met een hoopje sand voor; maar 50 weduwen en honderd wezen werden in Meensel-Kieregem achtergelaten. Burgemeester Natens Aljons verloor zijn 4 zonen en zijn schoonzoon. De onderwijzer liet een jong weduwe met vier kinderen onder de 6 jaar en één nog niet geboren achter. Wat als rampen over dit onschuldig dorpje. Maar juist dat lijden heeft een nauwe band gesmeed tussen de dorpselingen, zodat Meensel-Kieregem wel eens genoemd wordt het Broederdorp. Officieel kreeg Meensel-Kieregem als tweede naam: "het Marielarendorp". Het bestuur van Meensel-Kieregem is lange tijd in handen geweest van de familie Henes, die echter uitgestorven is en nu een grafelder heeft aan de achterkant van het

87

Herkhof. Dan werd Remi Morren burgemeester, maar door de oorlog, was het de beurt aan Alfons Datens die tot aan de laatste keuze bleef. Thans is het Prosper Jansens die het dorp bestuurt: deze sympathieke Katholieke burgemeester is door de openbare menig reeds herkozen voor volgende keuze.

Huidige toestand: Oppervlakte 652 ha - Hoogte: tot 93 m
Bevolking: 933 inwoners - Meensel: 417 inwoners

Bestuur: Kerkelijk: Meensel: E.H. Moots (Nederland)
Kieregem: 516 inwoners

Burgerlijk: Kieregem: C.H. ~~███~~ (Zichem)

Burgerlijk: Burgemeester: Jansens Prosper
Schepenen: Van de Gaer Livinus (R)

Delimon Achiel (an.)

Gemeenteraad: Oscar Van Schoubroeck

Trans Trompet

(Alfons Datens) +

Jean Pijsen.

- Secretaris: Broos
- Weldwachter: Vuchelen Maurice. Trans Coekelbergs =
- (Bewachter: Alfons Craeninckx) (vervanger van A. N.)

Onderwijs: Gemeenteschool (jongens)

Schoolhoofd: De Raymacker Jul.

Anderwijzers: Hendrickse Guido

Duerinckx Gustaf

- Meisjesschool: E. Lutter Thérèse.

- Mej. Paula Spaepen.

- Mej. Aline Willems.

- Bewaarschool: Mej. Margriek Morren.

- Mej. Aline Goedhuyse.

Vereenigingen:

- Sint Sebastiaansgilde: Deze schuttersgilde bestond reeds in 1616: in dat jaar werd het schutterhuyse afgebroken en het materiaal aan de meest biedende verkocht. De 31e Mei 1717 ontving de gilde van de Hoofdgilde van Leuven een reglement. Thans is de gilde weer in volle bloei, dank sei hun koning en voorritter: Coeckelbergz Frans.

De schuttersgilde van Kiergem is van jongere datum en floreert niet zoals deze van Meensel. (1660)

- Boerenbond: Bestuur: Theofiel Wijs - E.H. Sloots
- Boerinnenband: Bestuur: W^w Duerinckx-Jansens - E.H. Sloots - Vankereckhoven Melanie - W^w Goechays-Jansens - Delphine Craeninchx - Christina Pijpen en Lucienne Iles.
- B.J.B.j: Bestuur: Jean Daenen - Yves Van Lauwenberg - Alfonz Lemmens - Jos Timmermans - Gustaaf Duerinckx - E.H. Sloots.
- B.J.B.m: Bestuur: Leon Lemmens - Aline Willems - Agnes Jansens - Romina Jansens
- B.J.B. m: Kiergem: Bestuur: Verberne Maria - Verberne Agnes - Paula Caffellen.
- K.W.B: Bestuur: Caffellen Roger e.a.
- B.J.B.j: Kiergem: Bestuur: Roger Caffellen - Jef Delvigne - Hendriek Guido.
- Voetbalclub: Bestuur: Duchelen Emiel - Alfons

Rasschaert - Roger Brants.

- Haantjesclub : Bestuur : Léon Degras
- Blokjesclub K : Bestuur : Roger Caffelle - E.R. Claeys.
- Boerinnenbond K : Bestuur : M. Herckx. Y.
- N.V.P.G.R.W : Bestuur : Prosper Janssens - W. Limerink.

Dit zijn allen blaeiende verenigingen, meestal ontstaan voor de oorlog en voortgeleid tot nu, soms heropgericht. Nieuwe zijn : Blokjesclub - Haantjesclub en K.W.B. Verenigingen die te niet gaan zijn : Patriotaat - K.S.A - D.J.V - Duivenbond.

VI Berijnswaardigheden te Neensel - Kiezegem.

Neensel : St Mattheuskerk - Een gevolge van de troebelen in de tweede helft der 16^e eeuw verkeerde de kerk in 1599 in zeer vervallen toestand. Ze werd gebruikt als stapelplaats en was ongeschikt voor kerkelijke diensten. De St Mattheuskerk is een gotische eenbeukige bouw die herhaaldelijk veranderingen onderging; de ijzersteen, de witte steen en de rode baksteen gaven aan het gebouw een schilderachtig uitvocht. Het marmeren hoogaltaar van 1633 kwam afkomstig zijn uit de oude St Etichielkerk en is versterkt met een drietal houten beeldjes waaronder een St Franciscus; het rijk versierde orgelmenubel en de preekstoel dateren uit de XVIIIe eeuw. Daast het altaar een Apostelbeeld van ± 1500, in de Siena een He Catharina (± 1530-1540) en voor het

orgel. een H. Lodewijk, koning van Frankrijk, in ridderkledij (± 1540). Ook het smeedijzeren kruis op het koor is te vermelden. Tegenover de kerk de pastorie, de XVIIe eeuwse woning van Kenes, die waarschijnlijk de plaats inneemt van het oude hof te Meensel, vermeld in 1640, en het monument van de gesneuwelden 14-18 met ernaast een oud mortier. Tevens is het heldenhof (40-45) een berijnswaardigheid; niet zijn witte zerkjes noemde notaris Mertens van plaatje het, het soberste, maar een van de mooiste kerkhoven van ons land. Verder is er de familiehelder van de familie Kenes, een kasteeltje, de wachttoren en het vijftas. Ook de zandgraven en holl. schilderachtige wegen zijn niet zonder enige betekenis in deze schoonheid. Het gemeentehuis, op de grens Meensel en Kiergem werd geheel vernieuwd na de oorlog in 1951 en is een pareltje van rode baksteenjes.

Kiergem: H. Pieterskerk: Het oudste deel is het koor; het overige deel van het gebouw werd omstreeks 1856 opgetrokken bijden. Het pastoorschip van (Henricus Kenes was burgemeester) Guilielmus Limoons: een gevelsteen herinnert daaraan. Het hoogaltaar met op het tabernakelduwtje. Het Offer van Abraham (barokstijl), de sierlijke renaissance preekstoel, waarschijnlijk uit de eerste helft de XIIIe eeuw, een biechtstoel eveneens in renaissancestijl, twee eikenhouten bidbanken.

trekken hier de aandacht. Als beelden zijn te ver-
 mellen: een Maria en een St Jan, beide laatgo-
 tisch en vermoedelijk afkomstig van een Valva-
 riegroep, een Christusbeeld, een St Antonius uit
 de XVIIe eeuw en een eremijt - met loch en klappe.
 (laatgotisch). Een zilveren kelk draagt en wapen
 en werd aan de kerk geschonken door Jan Tyroets
 en zijn vrouw Catharina Vander Elst (XVIIe eeuw)
 De doopvont in blauwe steen met koperen deksel
 werd in 1632 door Guilielmus de Wargnijs, een
 kanunnik uit Mans, aan de kerk gegeven, zoals
 blijkt uit het opschrift. Na bij de kerk is nog een
 oude steve waar waarschijnlijk het hof van Kie-
 seken was (1530). Ook een speciale aandacht eist:
 Het kapelletje van O.L.Vrouw van Spikdoorn (1656).
 Volgens de legende vond een herder een O.L.Vrouw-
 relikwie in de wortel van een wortel van een spik-
 doorn, hij nam het mee naar huis, maar som-
 gens lag het weer aan de spikdoorn; dit gebeurde
 tot driemaal toe, toen bouwde men en een ka-
 pelletje waar het beeldje kan in verblijven. O.L.
 Vrouw van Spikdoorn wordt vooral aanroepen
 en bezocht tegen de koorts. De pastorij is een
 klein hooftje, en de wegen en paadjes leiden
 u in vele dorpen de ruime natuur in.

Besluit: De bewoners van Meensel-Kiezegem,
 echte Hagelanders, d.w.z. joviale, ple-
 nieroekende heikoffen, zijn buiten enkele intellec-
 tuelen uitsluitend fabriekarbeiders en boeren.

In dat dorpje, dat bestemd is enraam te leven, bestaan de levensvreugde van een gezin door ijden, die juiste waarde aan de dingen. Mocht Meensel-Kiezegem enraam blijven toch, dan kan het zijn kwestie Hagelandse aard niet verlieren. Dat God ons dorpje regene en geleide in vrede!

Deo Gratias.

Duerinckx Octaaf

Gouverneur

Provinciaal

Dominaat

2-IV-'57

Meensel-Kiezegem : 1956 - 1957.

Bibliographie:

- Géographie et Histoire des communes belges - A. Wauters.
- Geschied-en Aardrijkskundig woordenboek der Belgische gemeenten IIe Deel. - Eug. De Leyn.
- Mooi Hageland - Hagelandse Werkgemeenschap.
- S.S. Terreur in Meensel-Kiezegem ?
- Verhalen van dorpsgenoten .

Inhoud: - Inleiding

- Plaatsnamen en hun Geschiedenis (Kerken)	- 1-
- Eredienst en gemeente.	- 4-
- Dorpsgeschiedenis.	- 8-
- Geschiedenis in België.	- 24-
- De laatste jaren geschiedenis	- 25-
- Belijnswaardigheden te Meensel-K.	- 29-
- Besluit	- 31-
- Bibliographie en Inhoud	- 32-

11. Gemeentenvuur
12. Neckerspoel
13. Herenbosch
14. Dielenberg

